

BESZÁMOLÓ

Nemzeti Kulturális Alap
Közgyűjtemények Kollégiuma

KÖZÖS TUDÁS – KÖZÖSSÉGI HOZZÁFÉRÉS

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK

2018-2019

KÖZÖS TUDÁS – KÖZÖSSÉGI HOZZÁFÉRÉS

Országos Könyvtári Napok – 2018-2019

2006 óta az októberi napok hangulatához az Országos Könyvtári Napok eseményei éppúgy hozzátartoznak országszerte, mint a színesedő falevelek vagy a gyülekező madárcsapatok látványa.

Sokféle hagyományt követve, de tartalmában az újdonságokra nyitottan kerül sor évről évre a könyvtári szakma legjelentősebb, legtöbb érdeklődőt megmozgató programsorozatára. A különböző könyvtártípusok összefogásával, rendhagyó, de tartalmas eseményekkel 2018-ban is intézményeinkbe hívogattuk a rendszeres könyvtárlátogatókat éppen úgy, mint az eddig még távolmaradókat.

Az Országos Könyvtári Napok három jelentős eseményhez kapcsolódott. Egyrészt 2018 Magyarországon a CSALÁDOK ÉVE volt, ami alkalmat adott arra, hogy intézményeink számos hasznos családbarát szolgáltatással forduljanak a lakosság felé.

Az Európai Bizottság javaslatára 2018. A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG EURÓPAI ÉVE is volt „Örökségünk: a múlt és a jövő találkozása” szlogennel.

2018-ban a Nemzeti Kulturális Alap 25. születésnapjáról is megemlékeztünk, kiemelt figyelmet fordítva az alap támogatásával elért legjelentősebb eredményeink bemutatására.

A **Könyvtárak – közös tudás – közösségi hozzáférés** programsorozatunk ezúttal is minden korosztályra kiterjedt a legkisebb településektől a fővárosig. A hét tematikájának kialakításánál az egyes korosztályok életkori sajátosságai mellett a legaktuálisabb, sokak életére kiható témakörökre koncentráltunk: Családvarát könyvtár; Tudásátadás – tudásegyesítés; Könyvtári kreatívok; Olvasósok(k); Örökség és emlékezet.

Összességében **1803 település 2115 intézményében 6262 eseményre került sor**, amelyen **218 300** érdeklődő vett részt. Azok a kistelepülések, amelyeken könyvtári szolgáltatóhely működik, a nagyobb szolgáltató könyvtár szakmai támogatásával kapcsolódtak be az akcióba. A könyvtári szakmai legátfogóbb projektje a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, számos országos és helyi szintű együttműködő partner bevonásával valósult meg.

2018-ban a legtöbb eseményre Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok és Veszprém megyében került sor:

MEGYE	ESEMÉNY	TELEPÜLÉS	RÉSZTVEVŐ
Szabolcs-Szatmár-Bereg	680	196	22 114
Borsod-Abaúj-Zemplén	585	343	12 141
Bács-Kiskun	564	111	19 154

MEGYE	ESEMÉNY	TELEPÜLÉS	RÉSZTVEVŐ
Jász-Nagykun-Szolnok	446	72	20 313
Veszprém	411	89	16 627

2018-ban a projekt a **Közös tudás – közösségi hozzájárulás** címet kapta. Ennek keretében épültek egy-egy nap eseményei a javasolt témák köré:

2018. OKTÓBER 2. – CSALÁDBARÁT KÖNYVTÁR

Az októberi események alatt országszerte kiemelten figyelték a könyvtárak a családokra, a legtöbb ilyen tartalmú eseménnyel a Családbarát könyvtár napján találkozhattunk.

Jellemzőek voltak az irodalmi alapú gyerekfoglalkozások, a szakemberekkel (pszichológusok, családsegítők, védőnők) való konzultációk, interaktív előadások. Több helyen került sor filmvetítésre, a településhez kötődő családok bemutatkozására, kiállításokra, könyvbemutatókra. Sokan építettek a gyerekek és fiatalok kreativitására, így rajz- és fotópályázatok kiírására került sor, amit természetesen kiállítások sora követett. A megyei könyvtárak javaslatokkal és kész programokkal segítették a kistépüléseket: Bács-Kiskunban Gimesi Dóra meséjére építve készült el *Istipisti királyfi* címmel egy könyvtári foglalkozás forgatókönyve, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében pedig *Regényes családok, családrege* témában szerveztek irodalmi tudáspróbát.

Néhány a családbarát programok közül:

<i>Az élet metszete el a szárnyainkat.</i> (Hajdú Hajnalka könyvének bemutatója)	Békéscsaba
<i>A mese szárnyán</i> (Interaktív workshop szülőknek)	Budapest
<i>Ne veszítsd el a fejed!</i> (A családi konfliktusokról mindenkinek)	Csikéria
<i>Nézzük együtt!</i> (Családi filmek vetítése)	Devecser
<i>Család, barátok, játék</i> (Társasjátéknap)	Értény
<i>A család szerepe a mindennapokban</i> (Farkas Fruzsina vetítéssel egybekötött előadása a harmonikus családi élet feltételéről)	Felsőnyék
<i>Mutasd be a családot!</i> (Mesés kreatív foglalkozás ovisoknak)	Géderlak
<i>Családdal a könyvtárban</i> (Játékos családi vetélkedő)	Járdánháza
<i>A mese pozitív hatásai</i> (Kissné Nezvál Eszter meseterapeuta)	Jászárokszállás
<i>Mi a szerepe a családnak a gyermek fejlődésében</i> (Interaktív előadás)	Mezőtúr
<i>Érzelmek az információs korban – online-offline</i> (Előadás és konzultáció)	Pilis
<i>A jól működő család</i> (Frühwirthné Payrits Marianna klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus előadása)	Sopron
<i>Kreatív szülő - életrevaló gyerek</i> (Családi program)	Súregres
<i>Játszó kör</i> (Társasjátéknap családoknak)	Szeged
<i>Unokáinknak ajánljuk</i> (Idősek versmondása)	Székesfehérvár

Pasizás – csajozás (meta)kommunikáció a nemek között – Sohonyai Edittel	<i>Tatabánya</i>
Együtt olvasni jó! (Családdal a könyvtárban)	<i>Vásárosnamény</i>
Konfliktuskezelés a családban (Urbanics Júlia pszichológus előadása)	<i>Veszprém</i>

2018. OKTÓBER 3. SZERDA – TUDÁSÁTADÁS – TUDÁSEGYESÍTÉS

Sokan talán nem is gondolják, mennyiféle egyedi tudás van jelen könyvtárainkban. Ezek bemutatására kitűnő alkalmat teremtett a tudásátadás, tudásegyesítés napja. Érdekes, és a hétköznapi életben is hasznos témakörökben sok-sok kiselőadásra, kiállításra, beszélgetésre vártuk a lakosságot. A mézeskalács-díszítéstől az önéletrajz és motivációs levél írásáig vagy a vásárlás és bankügyek online intézéséig kapott a lakosság apró fortélyokat, fontos információkat.

Volt, ahol nagyik adták át játékkészítő tudásukat az unokáknak, máshol természetgyógyászok segítettek az alternatív gyógymódok, füves praktikák közti eligazodásban, de készültek naptárak családi fotókból, hallottunk kitűnő tájékoztatókat az okos eszközökről, a „kütyüzés” veszélyeiről, és a kooperatív tanulási technikákról, vagyis a tudomány és művészetek szinte minden ágában találhattak lehetőséget a tanulásra, információszerezésre az emberek.

A tudásátadás napjába több szakkönyvtár is bekapcsolódott a projektbe. Az MMgMK Mezőgazdasági Könyvtárban, a BGE Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Karának Könyvtárában, a KSH Könyvtárában, az Országos Idegennyelvű Könyvtárban, az ELTE Egyetemi Könyvtárban és a Nemzeti Községi Könyvtárban is színes kínálat várta az olvasókat.

Ízelítő a nap programkínálatából:

A süteményes könyvektől az internetes blogokig (Nagyik és unokák a konyhában)	<i>Abádszalók</i>
Az amerikai cowboyok világa (Dr. Hahner Péter történész előadása)	<i>Adony</i>
Smart city (Okos városok és intelligens közösségi szolgáltatások)	<i>Alja</i>
Földünk múltja (Közetekről és dinoszauruszokról gyerekeknek)	<i>Bérbaltavár, Alsóújlak, Karakó</i>
Világjárás a fotelből: Szicília (Kedves Tímea idegenvezető útibeszámlója)	<i>Bölcske</i>
Az anyakönyvi adatoktól a demográfiai viselkedés hosszú távú átalakulásáig (Családrekonstrukciós kutatások a Népeségtudományi Kutatóintézetben)	<i>Budapest</i>
Kert – közösség – könyvtár (A közösségépítő kertészkedés)	<i>Budapest</i>
Volt egyszer egy Ludovika (Dokumentumkiállítás)	<i>Budapest</i>
A stressz (Bolla Katalin természetgyógyász tanácsai)	<i>Cserháthaláp</i>
Veszélyeztetett állatfajok	<i>Fehérgyarmat</i>
Múzeum a bőröndben (A szőlőörzés hagyománya a Sárközben)	<i>Grábóc</i>
Én Prométheuszra gondolok (Versírás, versértelmezés)	<i>Halásztelek</i>
Lóczy Lajos: A Balaton földrajzi és társadalmi állapotainak leírása	<i>Keszthely</i>
Komlosaurus (Játék a Facebook-on)	<i>Komló</i>

<i>Az európai barnamedve előfordulása Észak-Magyarországon</i> az ezredforduló idején	<i>Kozárd</i>
<i>A méhek világa</i> (Közreműködik: Dr. Vörös Ottó nyelvész és méhészt)	<i>Körmend</i>
<i>Bemutakozik a lőrinci Mekkentő Gazdaság</i> (Kecsketartás és sajtkészítés)	<i>Lőrinci</i>
<i>Három szellemi kortárs óriás</i> (Széchenyi – Bolyai – Semmelweis)	<i>Pásztó</i>
<i>Amiről a fakanál mesél</i> (Komp Marika könyvének bemutatója)	<i>Pilisszentiván</i>
<i>Lajtha László: VII. Forradalmi szimfónia</i> (Paukovics László előadása)	<i>Sárvár</i>
<i>A postagalambtól az internetig</i> (Levélküldés egykor és ma)	<i>Szentlászló</i>
<i>Te is tudod?</i> (információkereső játék)	<i>Szombathely</i>
<i>A gyógyítás, gyógyulás alternatív útjai</i>	<i>Tar</i>
<i>Baglyok az irodalomban</i> (Beszélgetés Praznovszky Mihály irodalomtörténésszel)	<i>Veszprém</i>
<i>Ismerkedés a google alkalmazásaival</i> (Kismamáknak a neten)	<i>Zalaegerszeg</i>

2018. OKTÓBER 4. – KÖNYVTÁRI KREATÍVOK

Változatos témák, jó ötletek, újszerű programelemek jellemezték a kreatív napot. A könyvtárak szinte mindenhol dokumentumállományukból kiemelték, és tematikusan bemutatták ennek a népszerű témakörnek az irodalmát. Olvasóink hasznosnak ítélték az ehhez kapcsolódó web-ajánló beszélgetéseket is. Ez a témakör korosztálytól függetlenül vonzotta az érdeklődőket, és ahol jól sikerültek ezek az egyszeri programok, ott az ismeretanyag megszerzése, a rendszerezés módszertana, a „továbbképzés” folyamatosan a könyvtárakhoz köti majd a résztvevőket. Mindenütt a helyi adottságokhoz, személyi és tárgyi feltételekhez igazodva került sor bemutatkozásokra, tapasztalatcserére, kiállításra. Téma volt a szabás-varrás, a főzőcske, a speciális étrend, a fényképezés, kertészkedés, növénygyűjtés, kisállatok gondozása, és hosszan sorolhatnánk még a kínálatot.. Szakkönyvtáraink is találtak kapcsolódási lehetőséget a témához. Népszerűek voltak az alkalmi kiállítások is, ahol például csuhévirágokat, gyerekrajzokat, kutya-fotókat, origami figurákat, játékmackókat, horgolásokat, hímzéseket csodálhattak meg a közönség.

Kreatív programok:

<i>Szögi szerelde</i> (Alkossunk régiből újat!)	<i>Besenyszög</i>
<i>Könyvkötő műhely</i> kicsiknek és nagyoknak	<i>Budapest</i>
<i>Időgép</i> (Kreatív íráspályázat Mészöly Ágnes ötletei alapján)	<i>Budapest</i>
<i>Könyvtári könyvműhely</i> (Fókuszban a papír a Mezőgazdasági Könyvtárban)	<i>Budapest</i>
<i>Reklámozd a kedvenc könyvedet!</i> (Rendhagyó irodalomóra)	<i>Csenger</i>
<i>A hasznosuló idő</i> (Buszra váró diákok szabadidős programja)	<i>Csepreg</i>
<i>KönyvtárMozi: A kékfestő inas</i> – kékfestő minta tervezésével	<i>Csókakő</i>
<i>Nagyanyó kincsesládája</i> (Könyvborítók és könyvjelzők varrása)	<i>Egerszalók</i>

Kőleves és kavicsfestés	<i>Hőgyész</i>
Színezd szíved szerint! (Óriás családi színező)	<i>Jászványa</i>
Ismerkedés az iniciálékkal	<i>Kaskantyú</i>
Műtűr Műhely (Bemutakozik a könyvtári varrókör és a Műtűr Műhely)	<i>Kecskemét</i>
Tervezz kabalát a könyvtárnak!	<i>Kozármisleny</i>
Bélyeggyűjtéstől a Fidget Spinner-ig (Hobbik régen és ma)	<i>Körmend</i>
Légy képben (A jó szelfi titka)	<i>Níregyháza</i>
Bookface Photo Challenge (Könyvborítós fotómontázs készítés)	<i>Rábapatona</i>
Kreatív könyvmolyok, gyülekező! (Családi kézműveskedés kedvenc könyveink körében)	<i>Rákóczi falva</i>
Rém jó gyakorlatok (Papírfonás)	<i>Rém</i>
Könyvborító és könyvjelző készítése	<i>Szakonyfalva</i>
Varázsdoboz (Papírszínház készítése meseszövegek feldolgozásával, képek alkotásával.)	<i>Szeged</i>
Családi fabrikáló (Kreatív foglalkozás őszi termésekkel)	<i>Szombathely</i>

2018. OKTÓBER 5. – OLVASÓ-SOKK

Az elmúlt évek szépirodalomhoz kapcsolódó tematikus napjait gyorsan megkedvelte a közönség, így 2018-ban is várták az olvasáshoz kapcsolódó, Olvasó-sok(k) napot. Országszerte kidolgozásra kerültek azok a módszerek, amelyekkel a különböző korosztályok figyelmét a klasszikus és a legfrissebb irodalmi alkotásokra lehet irányítani. Ehhez ismét jó lehetőséget kínáltak a legszokatlanabb helyeken megjelenő kihelyezett olvasóstandok a piacokon, vasútállomásokon, autóbuszokon, uszodákban, üzletközpontokban, vagy a település bármely forgalmas részén. Sokak figyelmére számíthattak a könyvbemutatók, a maratoni felolvasások, az olvasóstafták, felolvasó délutánok a nyugdíjasklubokban, idősotthonokban. A cél minden esetben az volt, hogy életkortól függetlenül a közönség figyelmébe ajánljuk gyűjteményeink értékes olvasnivalóit.

Ez a nap a kortárs művészekkel való személyes találkozás ideje is volt. Írók, költők, illusztrátorok, előadók, művészeti csoportok mutatkoztak be a könyvtárakban.

Néhányan a vendégek közül:

Bán Mór, Beck Andrea, Berg Judit, Bosnyák Viktória, Dániel András, Dávid Ádám, Dóka Péter, Fábián Janka, Fejős Éva, Gaál Zsuzsa, Gerlóczy Márton, Gévai Csilla, Grecsó Krisztián, Harcos Bálint, Háy János, Kemény Zsófi, Kertész Erzsébet, Kiss Ottó, Lackfi János, Lakatos Levente, Mészöly Ágnes, Molnár Krisztina Rita, Nényei Pál, Nyulász Péter, Schäffer Erzsébet, Sohonyai Edit, Szabó T. Anna, Telegdi Ágnes, Varró Dániel, Vig Balázs.

Kecskemétről ekkor indult a Legyél te is Kölyökolvasó!, Egerből pedig a középiskolásoknak szóló **Nagy Könyves Beavatás** országos irodalmi játék.

Néhány kalandos könyves esemény:

Régi idők meséi (Nagyszülők meséi unokáknak)	<i>Ajak</i>
Az öt tornacsuka útinaplója (nem) csak gyerekeknek (Szabóné Jámor Eszter könyvbemutatója)	<i>Ajka</i>
Lopózz be hozzánk! (Zseblámpás kölcsönzés)	<i>Alsómyék</i>
Olvasókör alakul - felnőtteknek	<i>Alsónemesapáti</i>
Eltűntek! Hol vannak? (Szabadtéri könyves nyomkeresés)	<i>Bátya</i>
Könyvek üzenete (Kódfejtő játék)	<i>Bocfölde</i>
Egy pöttyös nap (Meseszínház a Katica csoporttal)	<i>Bük</i>
Nyomoz a család (Irodalmi vetélkedő)	<i>Csenger</i>
Kisgyermek nagy mesekönyve (Mesefoglalkozás ovisoknak)	<i>Dédestapolcsány</i>
A hálózat csapdájában (Könyvkeresési verseny)	<i>Devecser</i>
A sötétben látó tündér (Interaktív meseelőadás)	<i>Gemzse</i>
Irodalmi végvárak (Arad - Gyula - Pécs és az írók)	<i>Gyula</i>
Nevető Parnasszus (Irodalom és történelem humorban pácolva)	<i>Hajdúszoboszló</i>
Bibliolobby (Beiratkozás az EJROK-ban)	<i>Heves</i>
Karinthy örök (Irodalmi műsor)	<i>Hont</i>
Mesék lázadó lányoknak (Könyvbemutató és önismereti játékok)	<i>Kesznyéten</i>
A pelevári bazár (Irodalmi vetélkedő)	<i>Komárom</i>
A nyomok (végül) a könyvtárba vezetnek (Vetélkedő)	<i>Nyíregyháza</i>
A könyvtár rabul ejt (Szabadulószoza kódfejtéssel, rejtvényekkel)	<i>Rábapatona</i>
Sárkánytörvény (Könyvbemutató)	<i>Söjtör</i>
Szerzői képzelet vagy hitelesség? (Hogyan születik a történelmi regény?)	<i>Szeged</i>
Álljunk meg egy szóra! (Felolvasás nyugdíjasoknak)	<i>Szentgotthárd</i>
Lépésről lépésre (Családi olvasási akció)	<i>Szolnok</i>

2018. OKTÓBER 6. – ÖRÖKSÉG ÉS EMLÉKEZET

Évről évre visszatérő témánk a múltidézés és a népi hagyományok világa. A könyvtárak most is az oktatási és kulturális intézményekkel közösen történelmi játékokkal, tudáspróbákkal, vetélkedőkkel, ismeretterjesztő előadásokkal emlékeztek az aradi vértanúkra.

Azokon a kistelepüléseken, ahol a KönyvtárMozi szolgáltatása is várja a lakosságot, filmvetítések segítették a múltidézést.

A gyerekek és fiatalok rendhagyó történelem- illetve irodalomórákon vettek részt, internetes kutatómunkával, történelmi nyomkereséssel bővítették ismereteiket.

A települések sok helyen számba vették helyi értékeiket, bemutatták azok internetes megjelenését, felidéztek hagyományaikat. Most is népszerűek voltak a különböző korosztályok együttes

részvételével zajló séták, visszaemlékezések, közös tevékenységek, mesemondások, helyi néptáncsoportok bemutatói.

Néhány a múltidéző nap kínálatából:

Régi családi fotók (Kiállítás)	<i>Abádszalók</i>
Pipás Pista és társai (Bubryák István filmrendező előadása)	<i>Ásotthalom</i>
A Menaságra repülj... (Dokumentumfilm vetítése)	<i>Bekölce</i>
Cigánymesék (A roma kultúra, szokások és hiedelmek megismerése)	<i>Bicsérd</i>
A svábok az új hazában (Könyvbemutató)	<i>Bonyhád</i>
A lenvászon története (Játékos útkeresés a könyvtártól a Kendergyárig)	<i>Cibakháza</i>
Vajon a szomszédban hogy készítik? (Gasztronómiai kirándulás)	<i>Diósberény</i>
Régi mesék, örök kincsek (Helyi mesemondók találkozása az óvodásokkal)	<i>Doboz</i>
Arcok Encs múltjából (Közönségtalálkozó Krusóczki Ferenc kutatóval)	<i>Encs</i>
Templomtól templomig (Helytörténeti séta)	<i>Gyomaendrőd</i>
Habsburg átok (Történelmi előadás)	<i>Hatvan</i>
Elfeledett tárgyaink (Kiállítás)	<i>Jászboldogháza</i>
Rivaldafény és mellőzöttség (Emlékezés a 100 éve született Mészáros Ágira)	<i>Jászdózsa</i>
Helyismereti séta a Köztemetőben	<i>Kecskemét</i>
Ki tud többet Kerecsendről? (Helyismereti vetélkedő)	<i>Kerecsend</i>
Peterdi örökségünk (A település értéktárát bemutató előadás)	<i>Mezőpeterd</i>
A huszárság története (Husárok a pákozdi csatában)	<i>Pákozd</i>
A Földanya tojása – hímes tojás mintáink őskori szimbolikája (Könyvbemutató)	<i>Salgótarján</i>
Településünk múltja képeslapokon	<i>Tiszapüspöki</i>
Régen volt, hogy is volt? (Múltidéző mesék)	<i>Vál</i>

2018. OKTÓBER 7. – KÖNYVES VASÁRNAP

Mesék a kuckó melegéből; Katyika meg Matyika; A varázslóiskola legendája; Cseles csalafintaságok – ezek a címek már a Könyves Vasárnap eseményeit jelölik. Nyitva van az aranykapu – Apácatornán például ezzel a gyerekdallal hívogatták a lakosságot vasárnap a könyvtárba. Az alig 200 fős Veszprém megyei kistépülés mellett további 254 könyvtár készült rendkívüli nyitvatartással, zenés könyvtárnyitással, különféle beiratkozási akciókkal, meseprogramokkal, könyvbemutatókkal a könyves hétvégére. 2018-ban sem maradhattak el a teltházas koncertek, a vándor-bábszínházak műsorai, és voltak kiállítások, táncházak, rejtvenyibajnokságok, vetélkedők is. A délelőtti szokás szerint a gyerekeké és családoké volt, este pedig a felnőttek érkeztek szórakoztató kikapcsolódásra, beszélgetésre, filmvetítésre. És persze nem maradhatott el az országos internetes játék, a Betűbuli sem – immár 14. alkalommal.

A Könyves Vasárnap néhány szép pillanata:

Érik a szőlő... (Zenés szüreti mulatság Tenderi Attilával)	<i>Baja</i>
Mily szép vagy, Magyarország! (Diavetítéses előadás)	<i>Balinka</i>
Virtuális séta Berettyóújfaluban (Internetes kaland)	<i>Berettyóújfalu</i>
A Bem utcából a világ körül (Képes úti beszámoló)	<i>Besenyőszög</i>
Csillaglesen (Esti távcsöves bemutató)	<i>Bicske</i>
Békatutaj, kócmadzag, szélördög (650 cm-es óriásrejtvény)	<i>Kecskemét</i>
A vándorló szobor (A helytörténeti fotókereső használata)	<i>Körmend</i>
Táncoló szálak (A helyi Horgoló Klub bemutatkozása)	<i>Lalasd</i>
Gyermeklapjaink titkai (Vetélkedő)	<i>Lőrinci</i>
Könyvtári zene-bona (A Savaria Rézfúvós Együttes előadása)	<i>Magyarlak</i>
Terápiák - Doktor Mancsok (Bemutató terápiás kutyákkal)	<i>Nemeshany</i>
JÁTSSZma a könyvtárban! (Családi társasjáték délután)	<i>Szápár</i>
Ábelesz-kóbelesz (A Tekergő Meseösvény Egyesület zenés népmese-játéka)	<i>Szekszárd</i>
Európa Játsház a Kulturális Örökség Európai Éve alkalmából	<i>Szolnok</i>
Az elátkozott malom (Fredy bácsi bábszínháza)	<i>Szombathely</i>
Hurrá! Áll a vár! (Családi kártyavár-építő verseny)	<i>Veszprém</i>
Legyél te is könyvtáros! (Az olvasók maguk kölcsönözhetnek)	<i>Visegrád</i>
Varázshangok (Családi Játsház)	<i>Vonyarcvashegy</i>
Őszköszöntő a könyvtárbuszon	<i>Zengővárkony</i>

„4 FOR EUROPE” ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI VERSENY

Együttműködő partnerek összefogásával 2018-ban is összemérhették tudásukat a középiskolások a „4 FOR EUROPE” játékban. A házigazda ismét a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár Europe Direct irodája volt. A vetélkedőre országos szinten 211 négy fős csapat regisztrált. Az első on-line forduló eredményei alapján novemberben, azonos időpontban került sor a 7 regionális döntőre 10-10 csapattal. Úgy a regionális, mint az országos fordulóban a csapatok a lexikális tudásuk mellett kreativitásukat, problémamegoldó képességüket is megcsillanthatták.

A játék meghirdetői:

- Magyarországi Europe Direct Információs Hálózat,
- Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár,
- Informatikai és Könyvtári Szövetség,
- Európai Bizottság Magyarországi Képvisellete
- Európai Parlament Tájékoztatási Irodája

A döntőre decemberben Kecskemétre, a Katona József Könyvtárba érkeztek játszótársaink. A vidám hangulatú, de komoly tudásról tanúskodó vetélkedő első helyezett pápai csapata osztályával egy strasbourgi tanulmányúton vehet részt az EUROSCOLA keretein belül.

BABABARÁT KÖNYVTÁRAK – BABAOLVASÓ ORSZÁGOS SZAKMAI NAP

Ma már egyre kevesebben lepődnek meg azon, ha a könyvtárakban néhány hónapos, gőgicsélő babákat vagy totyogó, és képeskönyveket böngésző apróságokkal találkozunk. 2007-ben, a Babaolvasó kezdete óta egyre több kulturális intézmény koncentrált a 3 éven aluliak fejlődésére. Ezek közül a könyvtárak azért is kiemelkednek, mert nem csupán egyszeri „érdekes eseményként”, hanem folyamatos szolgáltatásként építették éves tevékenységükbe a kisgyerekes családokkal való törődést. A biztonságos, akadálymentes környezet kialakítása, a babaolvasójegyre kölcsönözhető képeskönyvek, szülőknek információkat nyújtó babaápolási, gyereknevelési szakirodalom beszerzése mellett szerencsére nagyon sok helyen figyelnek a tartalomra is. Lényeges, hogy a könyvtárak rendelkezzenek olyan fejlesztő babajátékokkal, ami a kicsik mozgáskoordinációját, érzékelését, beszédébredését segítik. Ezek beszerzéséhez évről évre ez a pályázat is hozzájárul.

A kicsik értelmi és érzelmi fejlődését segítő, hangulatos neveket viselő mondókázó foglalkozások mellett olyan országos programoknak is helyet adnak a könyvtáraink, mint a Kerekítő vagy a Ringató. Egyre többen bekapcsolódnak a települések bababarát eseményeibe is, új fórumokat találva ezzel a szolgáltatás népszerűsítésére (babaköszöntő napok, anyatejes világnap, születés hete, stb.).

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2018-ban is országos szinten biztosította a kicsik könyvtári tagságát igazoló, sárga színű Babaolvasójegyet, az ezt föl váltó zöld Kölyökolvasójegyet. Új betétlapok készültek a Mondókázó dossziéba, és megújult a Könyvtári Mérőke is mind képanyagában, mind információs tartalmában.

Az Országos Könyvtári Napok alatt **184 babaprogramra** hívgattuk a legkisebbeket. Ezek közül néhány:

• Babaolvasók köszöntése	<i>Alsónyék</i>
• Ölbéli játékok	<i>Battonya</i>
• Gyerköcnyúzó	<i>Besenyszög</i>
• Sünizene	<i>Bölcske</i>
• Csibenevelde	<i>Bük</i>
• Mazsi torna	<i>Csolyospálos</i>
• Hencsergő	<i>Doboz</i>
• Gólya viszi a fiát	<i>Ecséd</i>
• Babusgató	<i>Felsőzsolca</i>
• Hangbújócska	<i>Hajdúböszörmény</i>
• Babahancurka	<i>Kecskemét</i>
• Este jó, este jó...	<i>Mélykút</i>
• Tipegők, ha találkoznak	<i>Nagykutas</i>

• <i>Falovacska muzsika</i>	<i>Szeged</i>
• <i>Csacskamacska</i>	<i>Tolna</i>
• <i>Édes kincsem, kis virágom</i>	<i>Veszprém</i>
• <i>Csicsergő</i>	<i>Zalalövő</i>

2019-ben a Babaolvasó országos szakmai napra ismét Kecskeméten, a Katona József Könyvtárban került sor. Sokat tanultunk **Doráné Borsik Mária** logopédustól, aki gyakorlatias megközelítésben vázolta fel a gyerekek beszédfejlődését a születéstől a kismondatokig. **Incze-Dusik Bori** nyelvész kismama egy nagyon aktuális témához adott tanácsokat, ötleteket, javaslatokat Zöld élet a babákkal címmel. **Garáné Rendek Anita** korai fejlesztővel a különböző játékokkal való fejlesztési lehetőségeket tekintettük át. A házigazda Bács-Kiskun megye képviselőjében **Varga Mária** kollegánk segítségével a babás délelőttök hangulatát ismerhettük meg. A szakmai nap végén konzultációra is lehetőség nyílt.

LEGYÉL TE IS KÖLYÖKOLVASÓ!

„Kell-e bizonygatnunk, könyvek nélkül nem jó? / Nélkülük világunk: rideg, kopár, kongó” – küldték üzenetüket a Legyél te is Kölyökolvasó! játék résztvevői. A játék technikai és tartalmi gazdája ismét a Katona József Könyvtár volt.

A gyerekeknek korosztályonként hat-hat (a nagyobbaknak kilenc) könyvet ajánlottunk elolvasásra, ezek közül választották ki azt a hármat, amelynek megismerésére, és a hozzá tartozó fejtörők megfejtésére vállalkoztak.

Az ajánlott olvasmányok:

1-2. osztályosoknak:

- Kertész Erzs: Tevefutam *vagy* May Szilvia: A Fásli utcai Állatkórház a felújítás alatt zavartalanul üzemel
- Balázs Ágnes: A beszélő kiskutya és más történetek *vagy* Bosnyák Viktória: Mantyusok – Bátorság, Tomi!
- Gévai Csilla: Amíg megváltjuk a világot *vagy* Igaz Dóra: Az erdei iskola

3-4. osztályosoknak:

- Majoros Nóra: Bolygóvadászok *vagy* Mandl Péter: Kiskobold és a szőrös idegen
- Berg Judit: Két kis dinó Krétán *vagy* Harcos Bálint: Petya és Tulipán
- Kertész Erzs: Fény Sebestyén *vagy* Mészöly Ágnes: Slutty az úrból

Nagyobbaknak:

- Baár Tünde: Imádom a nyarat! *vagy* Berg Judit- Kertész Erzs: A négy madár titka *vagy* Böszörményi Gyula: Lúzer Rádió, Budapest 2. – A Cápa-csapda hadművelet
- Bosnyák Viktória: Tündérboszorkány *vagy* Molnár Krisztina Rita: A víz ösvénye *vagy* Rév Fülöp és Nyár Lőrinc
- Dóka Péter: Fekete eső *vagy* Mészöly Ágnes: Vágod? *vagy* Weber Anikó: Zuhanórepülés

A Kölyökolvasók találkozójára 2019. június 7-8-án került sor a Katona József Könyvtárban. Vendégeink voltak a battonyai, dorogi, előszállási, hajdúböszörményi, harkakötönyi, hatvani, kecskeméti, lakiteleki, székesfehérvári, tiszakécskei, zsanai kölyökolvasók. A pénteki ismerkedési és irodalmi játékok után **Paulovkin Boglárka** meseíró, illusztrátor töltötte a délutánt a gyerekekkel. Legújabb könyvének illusztráció alapján Afrikába utaztunk, s ennek szellemében került sor az alkotómunkára is. Néhány óra alatt igazi kis csodák kerültek ki a gyerekek keze alól.

A szombat egy játékos délelőtt után az eredményhirdetés és díjkiosztás napja volt. A kölyökolvasók jelvénynek, oklevélnek és jutalomkönyveknek örülhettek. A kölyökolvasók minkája a szerzőket is megérintette. Kertész Erzszi és Harcos Bálint közösségi oldalán így reagált erre:

NAGY KÖNYVES BEAVATÁS

„Szerinted az olvasás magányos dolog? Csak akkor, ha egyedül teszed!” Ezekkel a gondolatokkal harmadszor indult útjára 2018. október 29-én A Nagy Könyves Beavatás játék. A kihívásra a középiskolásokból, fiatalokból álló csapatok jelentkezését várták. A résztvevők egy tematikus olvasmánylistában jelölhették meg azokat a kiadványokat, melyekhez beavató lapot vagyis könyvajánlót vagy épp irodalmi kritikát írtak. A beérkező szövegeket szakmai zsűri: Mészöly Ágnes és L. I. Lázár írók értékelték.

A záró rendezvény április 13-án a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban került megrendezésre. A győztes csapatok a közös élmények mellett többek között e-book olvasókkal és értékes könyvsomagokkal lettek gazdagabbak.

PROGRAMNÉPSZERŰSÍTÉS

2018-ban az Országos Könyvtári Napokat népszerűsítő 20 mp-es reklámspot ismét **Török Szilvia** alkotása volt, amit néhány országos tévécsatornán kívül a települések helyi stúdiói közvetítettek, illetve szabadon felhasználhatták a könyvtárak.

Kecskeméten készültek el **Maczkóné Káldi Zsuzsa** grafikai tervei alapján az egységes promóciós anyagok. Letölthetővé tettünk a honlapon a helyi események hirdetéséhez, saját plakátok,

meghívóik tervezéséhez a központi logót, és biankó anyagokat többféle formátumban is. Az országos terjesztésű szórólap hátoldalára egy rejtvény került.

Olvasásnépszerűsítő tárgyainkat olyan apró meglepetésnek szántuk, amelyek a hétköznapiakban is jól használhatók (toll, jegyzettömb, memóriajáték, vászontáska, grafitceruza, aszfaltkréta, fülhallgató, bankkártyatartó, érmetartós kulcstartó). Tízféle könyvjelzőnk egyik oldalára naptár került, másik oldalára az egyes napok tematikájához illeszkedő idézeteket válogattunk.

A programsorozatról hagyományosan egy **külön honlapon** (osszefogas.kjmk.hu) kapott naprakész információt a lakosság és a sajtó. Ezt *Bitó Zsuzsa* informatikus készítette el. Az adatbázis feltöltését, a regisztrációt, a statisztikai adatok rögzítését, a fotók és sajtóanyagok feltöltését önállóan végezték a könyvtárak. A könyvtárosok, a sajtó és a lakosság egyaránt többféle szempont szerint tudott keresni az adatbázisban. Ezen a honlapon tettük hozzáférhetővé beszámolóinkat is (osszefogas.kjmk.hu → Archivum).

A hét folyamán a helyi lapokban, online felületeken megjelenő elektronikus és nyomtatott sajtócikkeket, valamint több stúdióbeszélgetést tettünk közkinccsé a központi honlap SajtóviSSzhang rovatában.

Az ország **1803 településén** sok élményt nyújtó esemény, hasznos, tudásátadó lehetőség várta a **218 300 regisztrált résztvevőt** és a több száz szervezőt egyaránt. Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap ehhez nyújtott támogatását.

Az Országos Könyvtári Napok rendezvényeinek időpontját és a résztvevők számát egy internetes adatbázis tartalmazza. Ennek elérhetősége jelenleg: **<http://osszefogas.kjmk.hu/telepules.aspx>**

A szakmai beszámoló – részletes grafikonokkal és fotódokumentációval kiegészítve – a következő helyeken került nyilvánosságra: [http:// hungaricana.hu/hu/naka-palyazati-beszamokok](http://hungaricana.hu/hu/naka-palyazati-beszamokok) és a <http://osszefogas.kjmk.hu/archivum.aspx> oldalakon.

Budapest, 2019. augusztus 28.

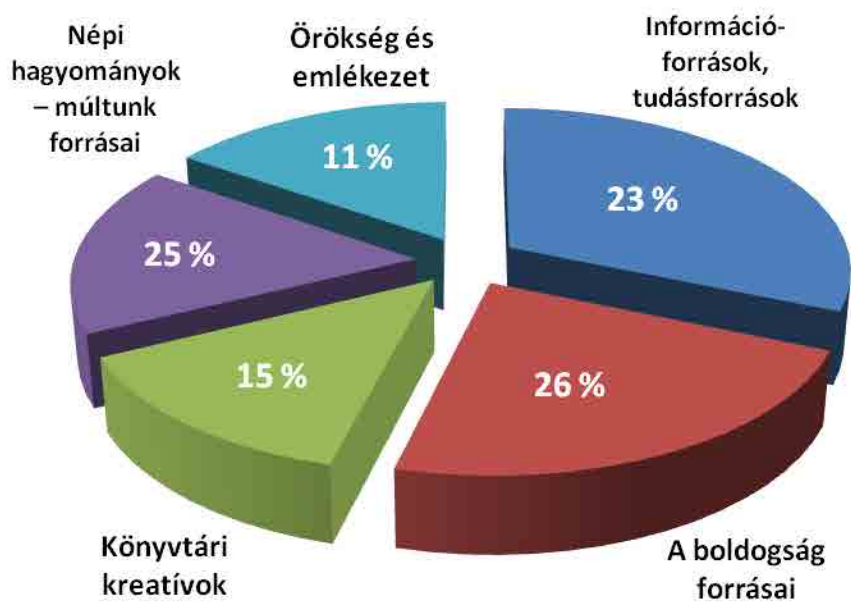

Ramháb Mária
Informatikai és Könyvtári Szövetség
elnöke

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK A SZÁMOK TÜKRÉBEN 2018

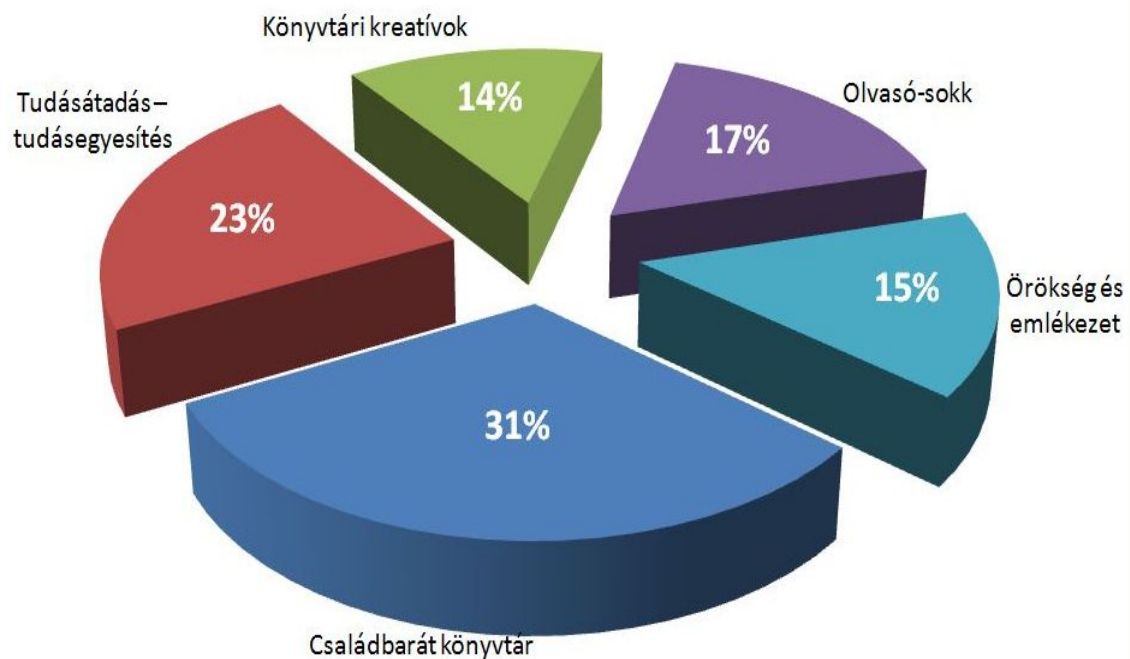
AZ ÖSSZES PROGRAM MEGOSZTLÁSA

Összes program:	6262	
Regisztrált intézmények:	2115	
Összes település:	1803	
Összes program célközönség szerint		Százalékban
baba	184	3%
köllyök	2366	40%
tini	821	14%
felnőtt	2155	37%
nyugdíjas	343	6%
Összes program típus szerint:		
kiállítás	418	7%
játék, vetélkedő	1562	25%
előadás, beszélgetés	1897	30%
szolgáltatás bemutatása	517	8%
egyéb program	1868	30%
Programok témakör szerint:		
Családbarát könyvtár	1961	31%
Tudásátadás – tudásegysítés	1420	23%
Könyvtári kreatívok	861	14%
Olvasó-sokk	1053	17%
Örökség és emlékezet	967	15%
Könyves Vasárnap		
intézmények	255	12%
programszám	494	8%

RENDEZVÉNYEK MEGOSZLÁSA PROGRAMTÍPUSONKÉNT

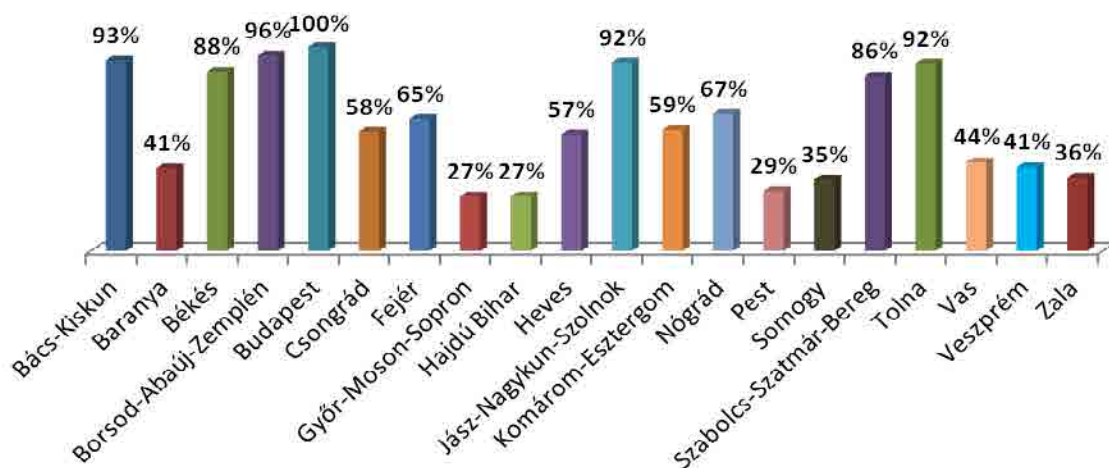
PROGRAMOK TÉMAKÖRÖK SZERINT

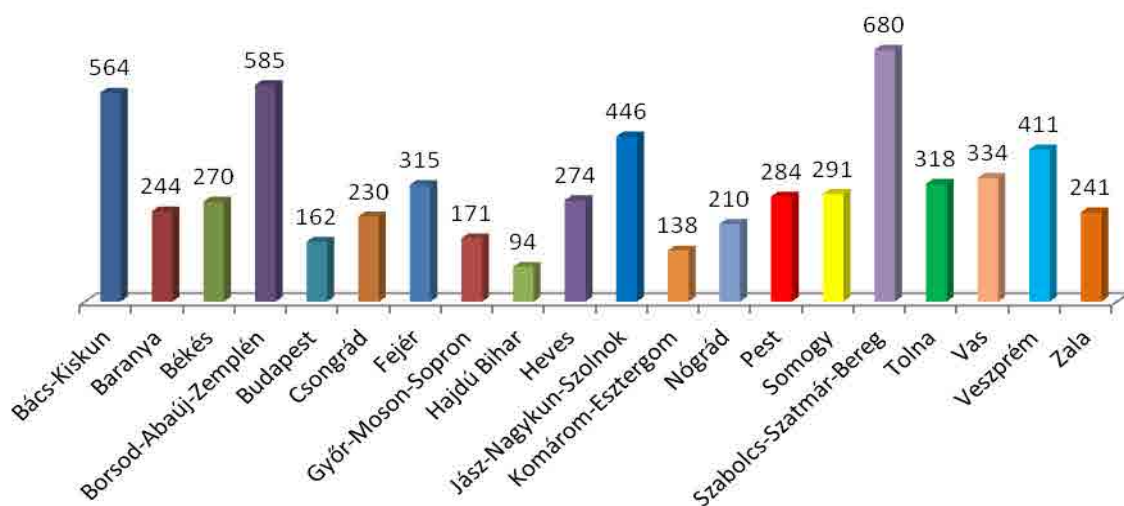
OK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

Megyék	program	Összes program %-ában	Bekapcsolódó települések száma	Megye összes településének %-ában
Bács-Kiskun	564	9%	111	93%
Baranya	244	4%	121	41%
Békés	270	4%	66	88%
Borsod-Abaúj-Zemplén	585	9%	341	96%
Budapest	162	3%	1	100%
Csongrád	230	4%	35	58%
Fejér	315	5%	70	65%
Győr-Moson-Sopron	171	3%	49	27%
Hajdú Bihar	94	2%	22	27%
Heves	274	4%	69	57%
Jász-Nagykun-Szolnok	446	7%	72	92%
Komárom-Esztergom	138	2%	45	59%
Nógrád	210	3%	88	67%
Pest	284	5%	55	29%
Somogy	291	5%	86	35%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	680	11%	196	86%
Tolna	318	5%	100	92%
Vas	334	5%	94	44%
Veszprém	411	7%	89	41%
Zala	241	4%	93	36%
Összesen:	6262	—	1803	—

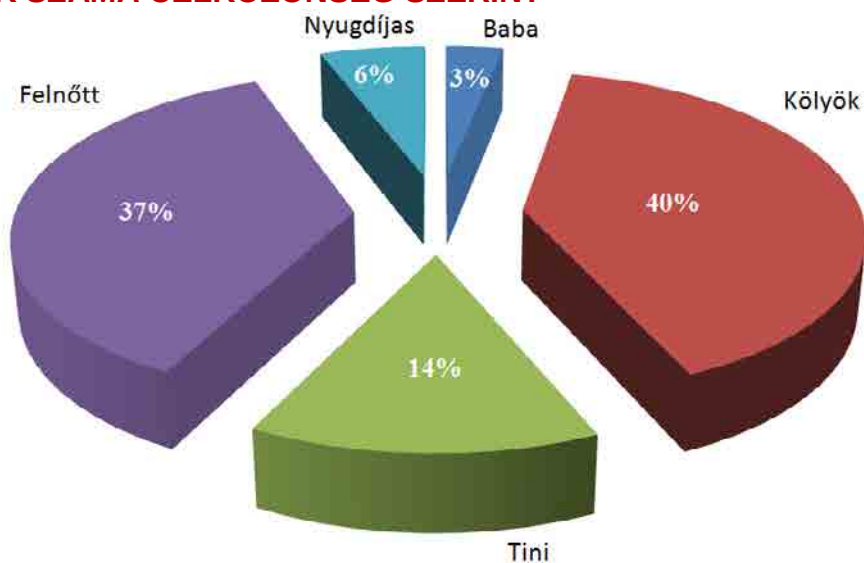
A CSATLAKOZOTT TELEPÜLÉSEK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

A PROGRAMOK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

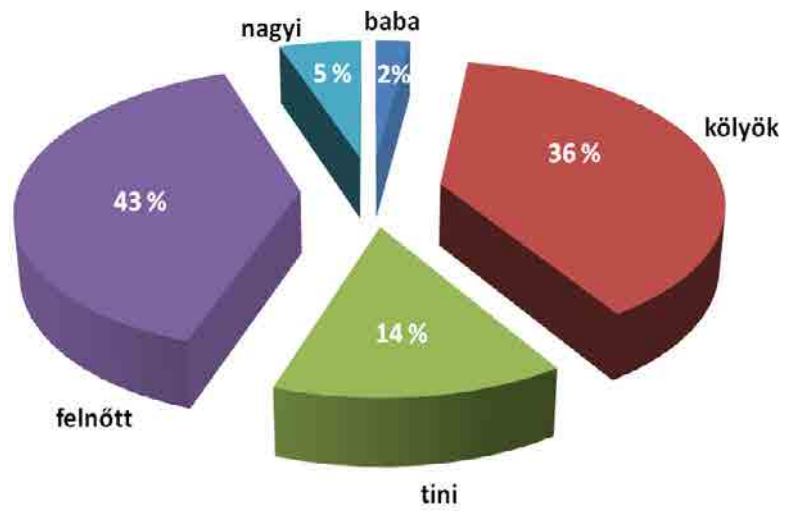
PROGRAMOK SZÁMA CÉLKÖZÖNSÉG SZERINT

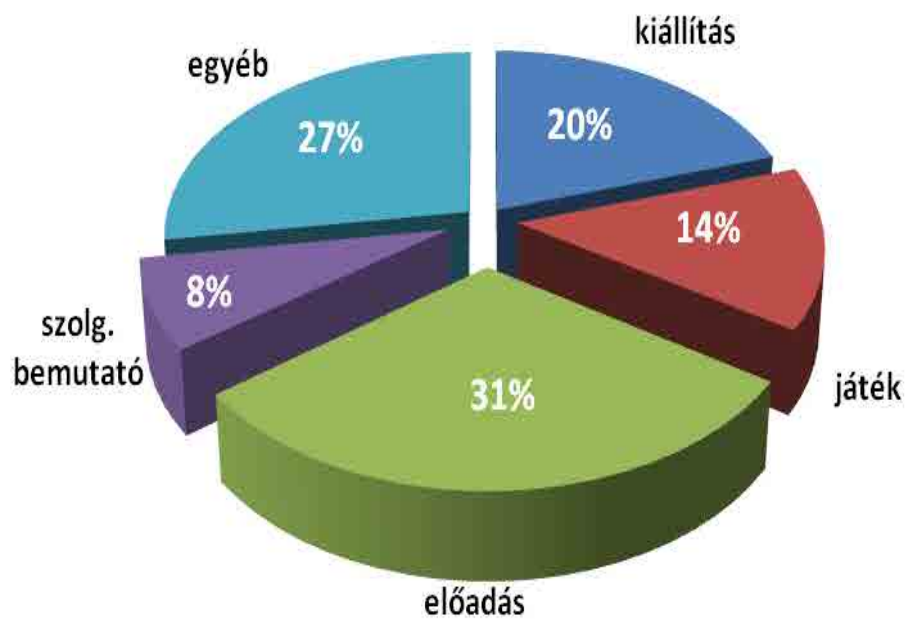
A PROGRAMON RÉSZTVEVŐK SZÁMA

	-14	14 - 18	18 - 50	50 -	összesen	Százalék- ban
összesen	96701	19324	63802	38473	218300	
Megye						
Bács-Kiskun	10184	1189	5191	2590	19154	9%
Baranya	3020	1100	2482	1272	7874	4%
Békés	6427	1113	4655	2806	15001	7%
Borsod-Abaúj-Zemplén	4474	1009	3513	3145	12141	6%
Budapest	1120	693	1921	671	4405	2%
Csongrád	3780	1147	2824	2080	9831	5%
Fejér	5378	1084	4440	2400	13302	6%
Győr-Moson-Sopron	4124	558	2256	1397	8335	4%
Hajdú-Bihar	1158	189	804	405	2556	1%
Heves	3878	701	2013	1258	7850	4%
Jász-Nagykun-Szolnok	9337	2288	5303	3385	20313	9%
Komárom-Esztergom	1990	199	1361	608	4158	2%
Nógrád	3633	931	2807	2824	10195	5%
Pest	4121	1423	3743	1834	11121	5%
Somogy	2804	261	2188	940	6193	3%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	13881	1455	4485	2293	22114	10%
Tolna	3728	517	2592	1934	8771	4%
Vas	3983	1822	3322	2009	11136	5%
Veszprém	5844	1245	6015	3523	16627	8%
Zala	3837	400	1887	1099	7223	3%
kiállítás	14575	5075	13279	10808	43737	20%
játék	18032	2388	7980	2527	30927	14%
előadás	31383	19324	17904	11570	66586	31%
szolgáltatás bem.	6977	1527	5733	2968	17205	8%
egyéb	25734	4605	18906	10600	59845	27%
baba	2347	75	1891	103	4416	2%
kölyök	61192	2426	12826	3014	79458	36%
tini	14404	7104	5236	2303	29047	13%
felnőtt	13336	7915	35761	23654	80666	37%
nagyi	1041	566	2259	6958	10824	5%

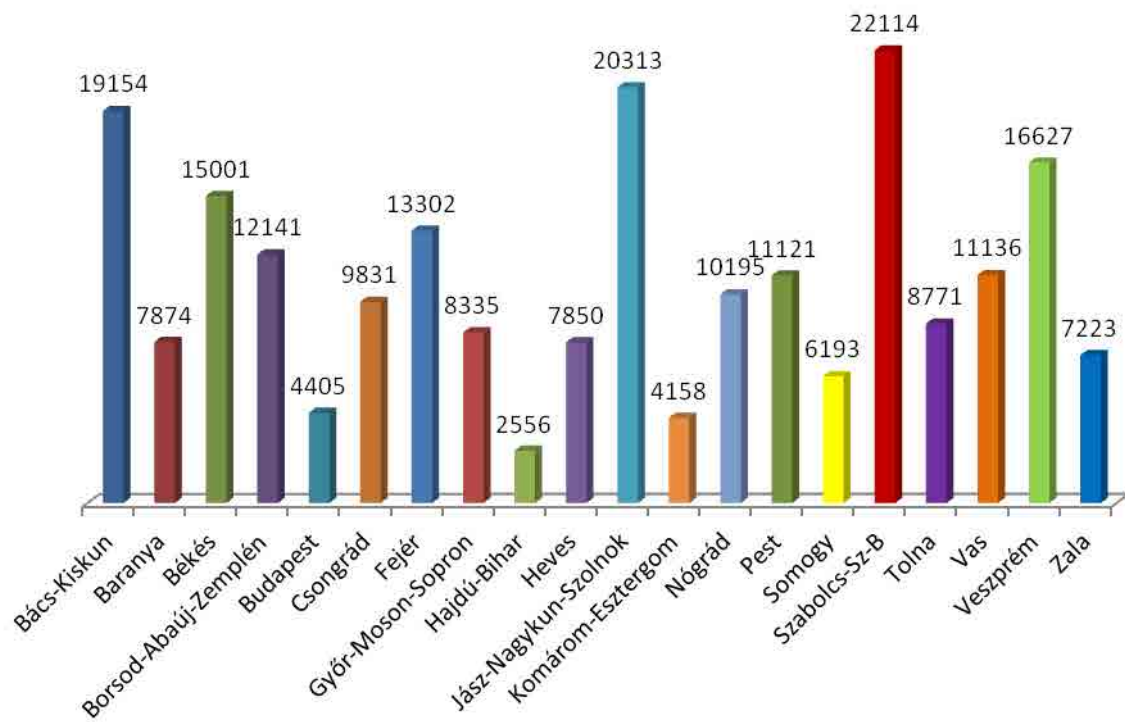
A RÉSZTVEVŐK ÉLETKORI MEGOSZTLÁSA

RÉSZTVEVŐK SZÁMA PROGRAMTÍPUS SZERINT

RÉSZTVEVŐK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK – 2018

2018. OKTÓBER 2. – CSALÁDBARÁT KÖNYVTÁR

SÁSD – Az én családom rajzpályázat

JÁRDÁNHÁZA – Családi vetélkedő

SOPRON – A jól működő család

DUNAFALVA – Családbarát könyvtár

FÜZESGYARMAT – Összecsúszott generációk

ERDŐKERTES – Dévény Annáról szóló könyv bemutatója

2018. OKTÓBER 3. – TUDÁSÁTADÁS – TUDÁSEGYESÍTÉS

SZOMBATHELY – Te is tudod?

PILISSZENTIVÁN – Amiről a fakanál mesél

KISKÖRÖS – Két keréken a keceli könyvtárba

KÖRMEND – A méhek világa

SZOLNOK – Európa játéakai

VESZPRÉM – Baglyok az irodalomban

2018. OKTÓBER 4. – KÖNYVTÁRI KREATÍVOK

HAJMÁSKÉR – Horgolás kezdőknek és haladóknak

SZENTENDRE – Közös alkotás Szegedi Katalin illusztrátorral

GÖDÖLLŐ – Sakkverseny

SZOLNOK - Tűpárnakiállítás

CSÓKAKŐ – A kékfestő inas

KÁVÁS – Mandalafestés

2018. OKTÓBER 5. – OLVASÓ-SOKK

KOMÁROM – A pelevári bazár

SÖJTÖR – Sárkánytörvény

**CSORNA – Amit az ómamától tanultam
(Schäffer Erzsébet)**

IBRÁNY – Három bajusz gazdát keres (Vig Balázs)

**SÁRBOGÁRD – Irodalmi est
Szabó T. Annával**

NAGYKÁTA – Találkozás Varró Dániellel

2018. OKTÓBER 6. – ÖRÖKSÉG ÉS EMLÉKEZET

LEVELEK – Tegnap hősök kellettek, ma mártírok

BUDAPEST – Család és iskolatörténet összefonódása

NAGYDOBOS – Hagyományos mesterségek

SZEKSZÁRD – Ábelesz-kóbelesz

ÁSOTTHALOM – Pipás Pista és társai

DÖBÖZ – Régi mesék, mai kincsek

2018. OKTÓBER 7. – KÖNYVES VASÁRNAP

ADONY – Vasárnapi könyves kaland

GYÖNGYÖS – Indiánok földjén

LAJOSMIZSE – Zenés játék Gazsival

SZÉKESFEHÉRVÁR – Könyvkötészet

TISZACSEGE – Játsszunk együtt!

RÁBAPATONA – A könyvtár rabul ejt

BABAPROGRAMOK

BALMAZÚJVÁROS – Tücsökringató

KECSKEMÉT – Babahancurka

ABÁDSZALÓK – Baba-mama klub

ATTALA – Babázó

BAJA – Ölbeli játékok

SZOLNOK – Ciróka-móka

2019. JÚNIUS 7-8. – KÖLYÖKOLVASÓK TALÁLKOZÓJA

Ramháb Mária igazgatónő köszöntője

Kiscsoportos alkotómunka

Paulovkin Boglárka illusztrátor a gyerekek között

Afrikai hangulat képekben

Mesék, versek, játékok

Eredményhirdetésre várva